

11 березня 2012 р. на 89-му році життя відійшов у Вічність відомий український історик Павло Васильович Михайлина.

П.В.Михайлина народився 25 січня 1923 р. у с.Винятинці Заліщицького повіту на Тернопільці у селянській родині. Закінчив місцеву 7-річну народну школу, поступив у Заліщицьку гімназію. 1939-й рік вніс суттєві зміни в різні сфери життя, у тому числі освітянського. Юнак продовжив навчання у Заліщицькій середній школі, яку закінчив 1941 р. Павло вирізнявся з-поміж інших школярів своєю старанністю, дисциплінованістю, великою зацікавленістю та любов'ю до історії.

У роки війни П.В.Михайлина був телефоністом і радистом, згодом старшиною роти автоматників. Воював на території Польщі та Німеччини, був нагороджений орденом Вітчизняної війни II ступеня, медалями «За відвагу», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над фашистською Німеччиною» та багатьма іншими.

Після завершення війни і повернення додому П.В.Михайлині вдалося втілити у життя давню мрію. Наприкінці 1945 р. він поступив на історичний факультет Чернівецького вчительського інституту. Закінчивши його та прагнучи поглибити фахові знання, Павло Васильович із 1947 р. продовжував навчання на історичному факультеті Чернівецького університету. У 1951 р. П.В.Михайлина одержав рекомендацію для навчання в аспірантурі при кафедрі історії СРСР та УРСР й обрав для дослідження малорозроблену у вітчизняній історіографії проблему – становище українських міст і участь міського населення у Визвольній війні українського народу середини XVII ст. Науковим керівником аспіранта став один із провідних фахівців з історії України XVI–XVIII ст. і, зокрема, Визвольної війни, професор В.О.Голобуцький. Одночасно працював науковим співробітником Чернівецького обласного краєзнавчого музею, згодом – ученим секретарем, завідувачем відділу. Протягом 1954–1960 рр. він – співробітник Чернівецького обкому КПУ. У 1958 р. П.В.Михайлина захистив в Інституті історії АН УРСР кандидатську дисертацію «Міста України у Визвольній війні 1648–1654 рр.».

Від 1960 р. науковець працював викладачем, а 1963 р. був призначений доцентом кафедри історії СРСР і УРСР Чернівецького держуніверситету. Цей період його діяльності виявився досить плідним у науковому плані. З'явилася низка історичних досліджень, присвячених соціальній диференціації міщан, розвитку міського ремесла у Правобережній Україні, зовнішньоекономічним зв'язкам українських міст кінця XVI – першої половини XVII ст., історії Чернівців і буковинських містечок тощо.

Із 1969 р. П.В.Михайлина працював у системі Академії наук, а саме на посаді завідуючого Чернівецьким відділом Інституту історії АН УРСР. З ініціативи та під керівництвом ученого було започатковано видання щорічника «Минуле і сучасне Північної Буковини», підготовлено матеріали до фундаментальних книг «Історія міст і сіл Української РСР: Чернівецька область», «Радянська енциклопедія історії України», «Історія Української РСР», «Нариси з історії Північної Буковини» та багатьох інших.

Вагомим здобутком П.В.Михайлини як науковця стали його монографії «Міста України в період феодалізму (До питання про становище міст в умовах іноземного поневолення в кінці XVI – першій половині XVII ст.)» (1971 р.), «Визвольна боротьба трудявого населення міст України (1569–1654 рр.)» (1975 р.).

У 1978 р. він став співробітником новоствореного Інституту соціальних і економічних проблем зарубіжних країн АН УРСР. Протягом 1978–1988 рр. – завідувач чернівецького відділення цієї установи. Продовжуючи й далі вивчати історію України періоду козацтва, П.В.Михайлина 1981 р. в Інституті історії АН УРСР захистив докторську дисертацію

«Становище міського населення України та його участь у визвольній боротьбі українського народу (від Люблінської унії 1569 р. до Визвольної війни 1648–1654 рр.)». У 1988 р. отримав звання професора, а в 1990 р. ініціював створення і очолив кафедру історії України Чернівецького державного університету. Із грудня 2002 р. був почесним доктором Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича.

П.В.Михайлина багато років очолював одну з районних організацій товариства «Знання» Чернівців, був заступником голови і членом правління обласної організації. Павло Васильович протягом двох десятиліть посідав посади заступника голови та голови правління Чернівецької обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. Він був членом спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських і докторських дисертацій з історії та політології ЧНУ ім. Юрія Федьковича. Павло Васильович допомагав науковими порадами багатьом здобувачам, аспірантам. Професор виступив рецензентом цілого ряду монографій, довідників, наукових збірників.

У різний час П.В.Михайлина підтримував творчі й дружні стосунки з відомими істориками України – О.К.Касименком, І.О.Гуржієм, Ф.П.Шевченком, А.В.Санцевичем, В.Г.Сарбеем, В.А.Смолієм, І.Г.Шульгою, В.В.Грабовецьким та багатьма іншими.

Науковці, колеги, учні, друзі висловлюють співчуття рідним і близьким Павла Васильовича Михайлини. Пам'ять про цю інтелігентну, мудру й порядну людину назавжди збережеться у серцях тих, хто з ним працював і добре його знав.

***О.І.Гуржій (Київ),
А.П.Коцур (Київ)***